

Afwegingskader windenergie gemeente Meierijstad

Samenvatting Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)

In 2050 wil de gemeente Meierijstad CO₂-neutraal zijn. Om dit doel te bereiken, kijkt zij onder andere naar mogelijkheden voor windenergie in de gemeente. Om dit goed te onderzoeken, volgen we de procedure voor een 'milieueffectrapportage'. Dit staat ook in nationale en Europese wetgeving. Een milieueffectrapportage wordt gevolgd zodat er goede informatie beschikbaar is over de gevolgen van een bepaald plan op de omgeving op het moment dat er een besluit moet worden gemaakt.

Procedure milieueffectrapportage en Afwegingskader Wind

De eerste stap in de procedure voor een milieueffectrapportage is het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De NRD geeft informatie over de inhoud en het niveau (de 'reikwijdte' en het 'detailniveau') van de onderzoeken die gedaan gaan worden naar de effecten op het milieu. Het document dat u nu leest is de samenvatting van de NRD. De resultaten van de onderzoeken worden uiteindelijk opgeschreven in een rapport, dat het Milieu Effect Rapport (MER) heet. 'Milieueffectrapportage' gaat dus over de volledige procedure en met het 'Milieu Effect Rapport (MER)' wordt het uiteindelijke rapport bedoeld. De NRD is dus een soort 'aankondiging' of 'onderzoeksvoorstel' voor het MER. Uiteindelijk gebruiken we de resultaten van het MER voor het 'Afwegingskader Windenergie'. In dit Afwegingskader schrijven we op onder welke voorwaarden windenergieprojecten binnen de gemeente Meierijstad mogelijk zijn. Naast de resultaten uit het MER kunnen hier ook andere zaken in meegenomen worden. Uiteindelijk besluit de gemeenteraad over het Afwegingskader.

Wat is de NRD?

NRD staat voor 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau'. Het is het voorstel voor het onderzoek naar effecten van windenergie. Het geeft antwoord op de vraag wat wordt onderzocht en hoe dat wordt gedaan.

(Inter-)nationaal beleidskader

In 2015 zijn tijdens de klimaatconferentie in Parijs 195 landen akkoord gegaan met een nieuw klimaatverdrag. Daaruit zijn de Klimaatwet en het Nationaal Klimaatakkoord ontstaan: allemaal documenten waar bedrijven, maatschappelijke organisaties en/of overheden afspraken maken over hoe de CO₂-uitstoot in Nederland in 2030 gehalveerd kan worden, en in 2050 voor 95% is verminderd. Nederland is opgedeeld in dertig regio's die samenwerken aan een 'regionale energiestrategie' (RES). Daarbij wordt vooral gekeken naar wind- en zonne-energie, omdat dit technieken zijn die bewezen en haalbaar zijn. Ook in Noord-Brabant is windenergie nodig om genoeg duurzame energie op te wekken. Hier heeft de Provincie Noord-Brabant afspraken over gemaakt. Samen met de vier regio's (de vier RES-en) werkt de provincie aan het ontwerpen en ontwikkelen van een moderne energievoorziening voor deze regio's, maar ook voor de provincie als geheel.

Beleid van de gemeente

De gemeente Meierijstad heeft vastgelegd in de Duurzaamheidsvisie dat zij in 2050 CO₂-neutraal wil zijn, door energie te besparen, duurzame energie op te wekken, en CO₂-uitstoot te compenseren. Hierbij kijkt zij onder andere naar windenergie om duurzame energie op te wekken. Er is afgesproken dat de windturbines moeten passen bij de maat en schaal van het omliggende landschap. Daarom kijken we naar plekken waar al grote vormen in het landschap staan. Bijvoorbeeld bedrijventerreinen of grote infrastructurele werken, maar ook open landbouwgebieden.

Kaders en zoekgebieden

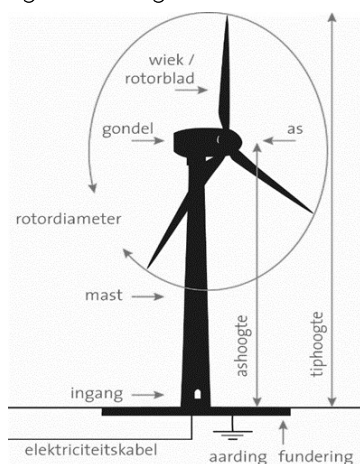
Om te kijken waar in de gemeente Meierijstad we windturbines zouden kunnen plaatsen, wordt naar geschikte gebieden gezocht. Vanuit de wet en uit ervaring blijkt dat er een aantal factoren zijn die een 'harde' belemmering vormen. Hier zijn windturbines sowieso niet mogelijk. Zo moet er bijvoorbeeld een minimale afstand tot bijvoorbeeld hoofdwegen aangehouden worden. Dit is namelijk in de buurt van:

- Woningen
- Vliegvelden en radarstations
- Hoogspannings-, gas- en buisleidingen
- Rijkswegen
- Inrichtingen met gevaarlijke stoffen

Het plaatsen van windturbines in het Natuur Netwerk Brabant (NNB) mag alleen langs 'hoofd-infrastructuur', dus langs grote wegen of kanalen. De natuur moet dan wel gecompenseerd worden.

Zo zoeken we naar gebieden waar ten minste drie windturbines geplaatst kunnen worden. Dat is een voorwaarde die de Provincie Noord-Brabant stelt aan windparken. We kijken dan ook of deze gebieden de komende jaren naar verwachting voldoende geld op kunnen leveren. Daarom gebruiken we bij de berekeningen een voorbeeld-windturbine met een ashoogte van 140 meter en een rotordiameter van 160 meter. In onderstaande afbeelding is te zien wat met de ashoogte en rotordiameter wordt bedoeld. Lees hier meer over in § 3.1.3 van de NRD.

Figuur 1: uitleg termen windturbine

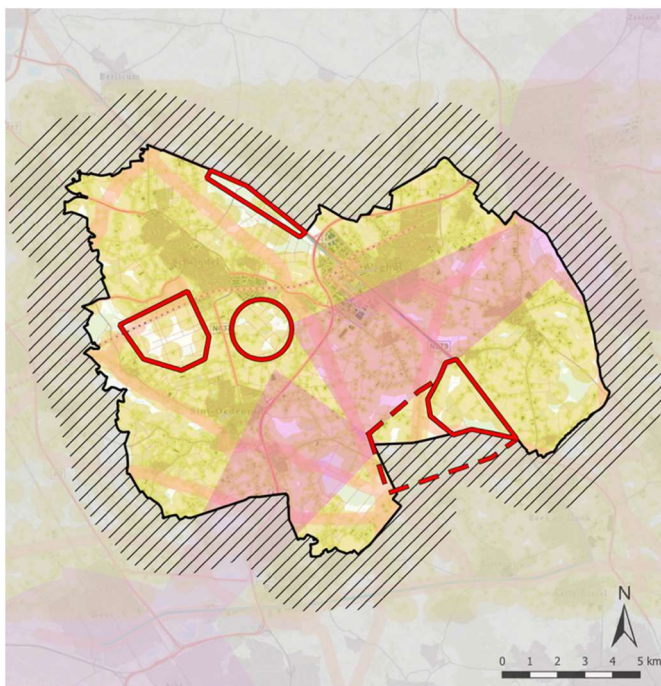

Dit leidt tot vier zoekgebieden, waar het plaatsen van windturbines eventueel mogelijk is (zie Figuur 2):

1. Langs de Zuid-Willemsvaart/N279 bij Wijboschbroek
2. Langs de Zuid-Willemsvaart/N279 bij het Lijnt
3. Rooische heide/Schijndelse heide ten westen van de Schijndelseweg
4. Schijndelse heide ten oosten van de Schijndelseweg

Het MER zal de benodigde milieu-informatie geven om een keuze te onderbouwen welke van deze mogelijke locaties het meest kansrijk zijn. Deze afweging vindt plaats in het Afwegingskader Wind.

Figuur 2: Kaart met zoekgebieden rood omlijnd.

Onderwerpen voor onderzoek

In de voorbereiding van deze NRD hebben we betrokkenen en belanghebbenden betrokken. Tijdens digitale bijeenkomsten, de zogenaamde 'gebiedstafels', konden inwoners van Meierijstad en andere belanghebbenden aangeven welke thema's volgens hen onderzocht moeten worden in het MER. Ook opmerkingen die op 5 juli tijdens de Kennistafel NRD zijn gemaakt, zijn meegenomen. Hoofdstuk 4 van de NRD beschrijft wat er met de opgehaalde thema's is gedaan en waarom. Deze zijn onderverdeeld in standaard onderwerpen van het MER, niet-standaard onderwerpen die worden toegevoegd, en onderwerpen die niet worden meegenomen in het MER. De onderwerpen die we niet in het MER meenemen zijn onderwerpen die niet over milieu(-effecten) gaan. Deze kunnen we wellicht wel opnemen in het Afwegingskader. Om de milieueffecten te beoordelen, worden 'voorbeeldopstellingen' gebruikt. Lees de uitleg over de meegenomen onderzoeken en de onderwerpen die niet worden meegenomen in hoofdstuk 4 van de NRD.

Beoordelingscriteria

Hoofdstuk 5 van de NRD beschrijft de onderzoeken die gedaan gaan worden. In onderstaande tabel staan de criteria of onderzoeksonderwerpen vermeld. Meer informatie over deze onderwerpen is te vinden in hoofdstuk 5 van de NRD.

Geluid	- Aantal geluidgevoelige objecten (zoals woningen) binnen verschillende geluidscontouren - Aantal te verwachten (ernstig) gehinderden (per turbine) - Opeenstapeling van geluid - Geluidbelasting van laagfrequent geluid (lage tonen)
Slagschaduw	- Slagschaduwcontouren en lichtschittering
Windturbines en gezondheid	- Actuele wetenschappelijke onderzoeken naar effecten op gezondheid
Natuur	- Gebiedsbescherming (zoals in Wet natuurbescherming) - Soortenbescherming (zoals in Wet natuurbescherming) - Natuur Netwerk Brabant - Vergelijking windturbines en zonneveld
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	- Bestaande landschappelijke waarden: - o Openheid en horizonbeslag - o Aansluiting op landschappelijke structuur - Herkenbaar en samenhangend geheel: - o Regelmatig beeld - o Herkenbaarheid opstelling en samenhang met andere landschapselementen - Waarneming en beleving: - o Zichtbaarheid - o Invloed op de visuele rust - o Verlichting - Vergelijking windturbines en zonneveld
Toerisme en recreatie	- Effecten van windturbines op recreatie en toerisme aan de hand van uitgevoerd onderzoek op locaties elders in het land
Waterhuishouding en bodemkwaliteit	- In ieder geval: grondwater, oppervlaktewater en hemelwaterafvoer - Bodemkwaliteit
Veiligheid	- Veiligheidscontouren en risicobronnen in de omgeving van de locaties - Veiligheid van waterkering - Eventuele domino-effecten bij falen van windturbine
Ruimtegebruik	- Effecten op straalpaden (bebouwing- en beplantingsvrije paden tussen zend- en ontvangststations voor telecom), defensieradarinstallaties en luchtvaart

	- Huidige gebruiksfuncties van de omgeving, zoals landbouw en bos - Bedrijfsvoering veehouderij - Effecten op landbouwdieren
Duurzame energieopbrengst en vermeden uitstoot	- Hoeveel elektriciteit kan worden opgewekt - Welke uitstoot vermeden wordt - Gemiddelde energetische terugverdientijd van windturbines

Effectbeoordeling

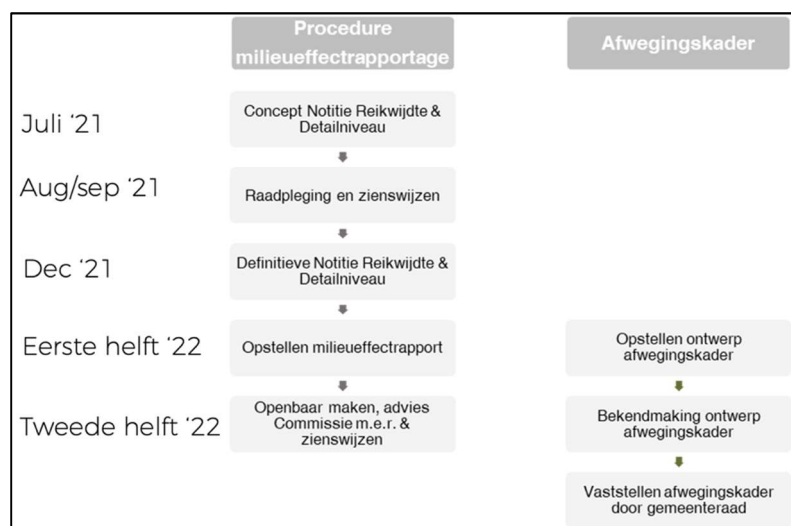
Het onderzoek zal alle bovenstaande onderwerpen per zoekgebied beoordelen. We vergelijken dan de huidige situatie, zonder windturbines, met de nieuwe situatie. De effecten van windturbines worden zo veel mogelijk met cijfers onderbouwd (kwantitatief), maar waar dat niet kan zal het effect kwalitatief onderbouwd worden. Er wordt ook rekening gehouden met tijdelijke en/of onomkeerbare gevolgen. In de NRD is in tabel 5.2 te zien welke criteria op welke manier worden beoordeeld en in tabel 5.3 is te lezen wat de verschillende beoordelingen betekenen.

Daarnaast kijken we ook naar maatregelen die de effecten kunnen verminderen. Bijvoorbeeld het stilzetten van een windturbine op de tijdstippen dat het hinderlijke slagschaduw veroorzaakt. Ook wordt in het MER aangegeven welke belangrijke informatie nog ontbreekt en welke onderzoeken nog gedaan kunnen worden om deze informatie te verkrijgen.

Procedure tot besluitvorming

In hoofdstuk 6 van de NRD zijn de stappen te zien die we volgen om te komen tot het MER (zie ook Figuur 3). Deze NRD is van 1 augustus tot 30 september 2021 ter inzage gelegd. In deze periode konden zienswijzen worden ingediend. De gemeenteraad maakt mede op basis van de ingediende zienswijzen een beslissing over het Afwegingskader Wind.

Figuur 3: Hoofddlijnen van de milieueffectenrapportage

Nadat het Afwegingskader Wind is vastgesteld, zijn er nog verschillende stappen te zetten voor er eventueel een windpark komt. Om een windpark te kunnen bouwen in de eventuele gebieden in het Afwegingskader, moeten initiatiefnemers rekening houden met de voorwaarden die in het Afwegingskader zijn gesteld. Ook dan zijn er nog verschillende besluiten nodig, zoals een

wijziging in het bestemmingsplan of een omgevingsvergunning. En ook daarvoor zijn dan (gedetailleerdere) onderzoeken nodig.

Afkortingen:	Definities:
NRD Notitie Reikwijdte en Detailniveau	Windturbine - een mast, verankerd in de bodem,
MER Milieu Effect Rapport	met daarbovenop een gondel met daaraan een
RES Regionale Energiestrategie	drietal wieken die door middel van wind
NNB Natuur Netwerk Brabant	ronddraaien, waardoor elektriciteit wordt
	opgewekt.